

GAZETA LWOWSKA

wychodzi każdego powszedniego dnia popołudniu.

Ceny prenumeraty:

W Lwowie bez doręczenia do domu . . . mies. zł. 2.—, kwart. 6.—
z dostawą do domu . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2.40, kwart. 7.—
Za granicą . . . . . mies. zł. 5.—, kwart. 15.—

Numer telefonu
REDAKCJI I
ADMINISTRACJI
21-17.

Konto PKO Lwów
№ 504.044

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje
otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA
NUMERU

10 gr.

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 80, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, raski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.—. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje, prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagranic. o 50 proc. drożej

Muzeum Przemysłu i Techniki.

Szeroki ogół niewiele wie o tem, że pod powyższą nazwą kryje się w stolicy placówka społeczna, której głównym celem i zadaniem jest krzewienie kultury technicznej wśród najszerszych warstw Narodu. Rok niewiele mija od chwili, gdy po latach dużego wysiłku, wytrwale przeprowadzonej akcji zbierania funduszy i eksponatów, dzięki pracy organizatorów i ofiarności jednostek i organizacji, moralnej pomocy Rządu i samorządu, otwarto w Warszawie znakomite zorganizowane Muzeum Przemysłu i Techniki.

Wówczas otwarto dwanaście działów muzealnych z tem, że ogólna ich liczba obliczona jest na trzydzieści kilka. Dni zaś temu niewiele do liczby dwunastu przybyły trzy nowe działy: 1) bezpieczeństwa i higieny pracy, 2) historii pracy ludzkiej, oraz 3) pojazdów mechanicznych. Godzi się bliżej z każdym z tych działów zapoznać.

Zatem dział bezpieczeństwa i higieny pracy ilustruje zagadnienie walki z wypadkami, organizację bezpieczeństwa pracy na terenie Polski i całego świata, zwalczanie wypadków na terenie fabrycznym, przyczyny wypadków, wzorowe urządzenia warsztatów, higienę odżywiania, choćby w zawodzie, wypadki w drodze do pracy, oświetlenie, urządzenia przeciwpożarowe.

Dział historii pracy ludzkiej należy do najlepiej pomyślanych fragmentów muzealnych. Mamy tu zobrazowany rozwój stosunków społecznych w tej dziedzinie od czasów prehistorycznych, poprzez niewolnictwo, czasy greckie i rzymskie, oraz średniowiecze do czasów nowożytnych. Widzimy tu jak od najbardziej prymitywnych narzędzi ludzkość przechodziła do dzisiejszych udoskonalonych maszyn i aparatów, oraz jak nierównomiernie postęp ten szedł w rozmaitych dziedzinach.

Dział pojazdów mechanicznych obejmuje silniki, sprzęgła, kierownice, hamulce, ramy, nadwozia, akcesoria, instalacje elektryczne oraz rowery.

Zbiory muzeum zgrupowane są narazie w trzech tymczasowych lokalach i zajmują w obecnym, początkowym stadium 1.500 m kwadr. powierzchni. Dalszy rozwój muzeum wymaga celowo przemyślanego i dostosowanego do swych specjalnych potrzeb muzealnych własnego, nowoczesnego gmachu, albowiem lokowanie stale rosnących zbiorów w dalszych, przygodnych lokalach odbiłoby się bardzo ujemnie na samej idei muzeum. Przeprowadzone wstępne obliczenia wykazały, że aby w projektowanym gmachu mogły znaleźć pomieszczenie wszystkie ważniejsze gałęzie techniki i przemysłu, oraz istniejące na terenie stolicy zbiory państwowe i samorządowe o charakterze technicznym — powinno ono zawierać około 15.000 m kwadr. użytecznej powierzchni poziomej. Ustalono, że koszt budowy takiego gmachu wraz z jego nieodzownym urządzeniem wynosiłby w przybliżeniu 4—5 milionów złotych.

Władze rządowe i samorządowe odniosły się przychylnie do sprawy bezpłatnego ofiarowania terenu do wzniesienia gmachu. Natomiast zebranie tak poważnej sumy, potrzebnej do jego budowy, bez odwołania się do ofiarności całego społeczeństwa, zdaje się być w dzisiejszych czasach wręcz niemożliwym.

Nowy Rok na Zamku i w Belwederze.

Warszawa, 2 II. (PAT) Zgodnie z przyjętym zwyczajem, Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjmował na Zamku królewskim z okazji Nowego Roku życzenia. Od rana oddział kompanii zamkowej zaciągnął wartę w t. zw. sali mirowskiej i w „galerji” celem oddania honorów wojskowych przybywającym na Zamek dygnitarzom.

O godz. 10.30 p. Prezes Rady Ministrów w otoczeniu członków Rządu udał się na Zamek i przyjęty był w apartamentach prywatnych P. Prezydenta.

Za chwilę P. Prezydent w otoczeniu członków Rządu, kancelarii cywil. i gabinetu wojsk. oraz protokołu dypl.

udał się do kaplicy zamkowej, gdzie ks. dziekan Humpola odprawił mszę świętą.

Po zakończeniu ceremonii religijnej, P. Prezydent udał się do sali marmurowej, gdzie przyjął na osobnych audjencjach JE. ks. kard. Kakowskiego, marszałków Sejmu i Senatu, oraz prezesów NIK, Sądu Najwyż. i NTA.

O godz. 11.30 P. Prezydent, poprzedzany przez dyr. protokołu dypl. w towarzystwie Prezesa Rady Min. i wiceministra Spraw Zagr. Szembeka, wszedł do sali rycerskiej, gdzie zebrał się cały korpus dyplomatyczny z dziekanem nuncjuszem apostolskim ks. msgr. Marmaggim na czele.

dziś ożywieni, są pokrzepiające, gdyż spoglądając na niebezpieczeństwa, które przeszliśmy, radować się nam wypada sumą wysiłków dobrej woli, dzięki którym udało się nam usunąć lub przynajmniej uniknąć jeszcze groźniejszych niebezpieczeństw. To pozwala nam dobrze wróżyć o przyszłości, równie jeżeli kłęski dotknęły niektóre kraje, dają one sposobność do licznych przejawów ogólnoludzkiej solidarności. Przejawy współczucia w takich chwilach są dobrą zapowiedzią na przyszłość, na ową przyszłość, dla której z ufnością wzywam wraz z W. E. błogosławieństwa Opatrzności.

Po krótkiej rozmowie z obecnymi, P. Prezydent, poprzedzany przez dyrektora protokołu dypl. i otoczony przez członków domu cywil. i wojsk., przeszedł do przyległych sal. W sali tronowej odebrał życzenia od duchowieństwa wszystkich wyznań, w gabinecie królewskim od sądownictwa, w garderobie królewskiej od podsekretarzy stanu i dygnitarzy państwowych, w sypialni królewskiej od rektorów i profesorów wyższych uczelni, w sali audjencjonalnej od przedstawicieli wojskowości, w sali Canaletta od posłów i senatorów, w sali obiadów czwartkowych od urzędników państwowych i w sali assamblowej od przedstawicieli społeczeństwa i organizacji.

W Belwederze.

Warszawa, 2 II. (PAT) Z okazji Nowego Roku wpisali się w Belwederze do księgi audjencjonalnej z życzeniami członkowie Rządu z premierem prof. Kozłowskim, marszałkowie Sejmu i Senatu, członkowie Korpusu dyplomatycznego, duchowieństwa, podsekretarze stanu, generalicja, posłowie i senatorowie oraz delegacje związków i stowarzyszeń społecznych.

Przemówienie nuncjusza Marmagiego.

Złożywszy na wstępie życzenia szczere i pomyślności, Nuncjusz oświadczył, że ubiegły rok był dla Polski okresem ciężkiej próby, która jednak opromieniła Polskę blaskiem chwały, gdy po powodzi w Małopolsce zachodniej cały świat ujrzał naród polski zjednoczony z ofiarami kłęski i wszystkie jego warstwy, współdziałające w naprawieniu szkód i strat. Wyraży sympatji, jakie narodowi polskiemu zło-

żyły inne narody, są dowodem, że w głębokich instynktach całej ludzkości ujawniło się poczucie jedności i wspólnoty, z których zrodzone są dobroć i miłość braterska, dzięki którym można było zyskać wiarę w spójność i skuteczne uzdrowienie i pojednanie. W zakończeniu Nuncjusz apelował, by podwoić wysiłki dla wzmocnienia wzajemnego zaufania.

Odpowiedź P. Prezydenta Rzplitej.

Na przemówienie to odpowiedział P. Prezydent następującymi słowami:

Księżę Nuncjusz! Ze serdeczną wdzięcznością przyjmuję życzenia, jakie u progu nowego roku składa mi Wasza Eminencja w imieniu dostojnych monarchów i szefów państw, czyniąc również rzecznikiem swych szanownych tu obecnych kolegów. Ze swej strony składam najlepsze życzenia dla wysokich mandatarjuszów Waszych, jak również dla Was wszystkich, Panowie, których z przyjemno-

ścią widzę tu zebranych w tym dniu uroczystym, jako symbol tej zgody i jedności, do której dążą i skłaniają się wszystkie narody. Wzajemne życzenia nasze, wymieniane na całym świecie, stwarzają ową atmosferę życzliwości i zaufania, której utrwalenie może jedynie przynieść stały pokój i powszechny dobrobyt. W chwili, gdy życzenia te stają wobec nowego okresu nieznanego nam jeszcze, myśl naszą zatrzymują wspomnienia tylko co minionej przeszłości. Myśli, któremi jesteśmy

Noworoczna mowa kanclerza Hitlera.

Berlin, 2 II. (PAT) W czasie przyjęcia korpusu dyplomatycznego z okazji składania mu życzeń noworocznych, kanclerz Hitler wygłosił przemówienie w odpowiedzi na przemówienie dziekana korpusu dyplomatycznego nuncjusza Orseniego. Hitler stwierdził, że Niemcy są najlepszym gwarantem pokoju, o ile wolno im będzie odbudować swe państwo na podstawie równouprawnienia z wszystkimi państwami.

Z okazji Nowego Roku Hitler wygłosił proklamację do partii, w której wskazuje, że przepowiednie rzekomo bliskiej katastrofy regimu narodowo socjalistycznego nie spełniły się, a natomiast partja stała się istotnie wyrazicielką polityczną całego narodu niemieckiego. W zakończeniu odezwa do daje, że Niemcy życzą sobie życia w honorze i pokoju, a także powrotu Saary do Rzeszy.

Incydenty w Zagłębiu Saary.

Paryż, 2 II. (PAT) Ze Saarbrücken donoszą, że w ciągu ubiegłej nocy doszło na terenie Saary do kilku incydentów. M. in. nieznanymi sprawcami dokonali zamachu rewolwerowego na dozorcy jednego z szybów kopalnianych

Alzatycka Luxemburgra. Napastnicy strzelili kilkakrotnie do jego mieszkania, raniąc jego kuzynkę. Na miejscu napastnicy pozostawili kartkę z napisem „śmierć zdrajcom”.

W Jägerbreude pod Saarbrücken doszło do starcia między przeciwnikami politycznymi. Jeden z uczestników bójki został ciężko poraniony.

W Neberhern pokłóto nożem jednego z mieszkańców wioski na tle politycznym.

Między wsiami Wolkskligen a Ruttingen, na drodze której miał przejeżdżać jeden ze znanych działaczy antyhitlerowskich na wiec, nieznanymi sprawcy usypali stos kamieni. Szofer samochodu w porę zauważył zasadzkę, dzięki czemu uniknięto katastrofy.

Trocki odpiera zarzuty.

Paryż, 2 II. (PAT) Trockij, który w dalszym ciągu przebywa w nieujawnionej miejscowości we Francji, nadesłał za pośrednictwem agencji Havasa komunikat do prasy, w którym odpiara zarzut współudziału w zamachu na Kisrowa. W ciągu 40-to letniej działalności rewolucyjnej, oświadcza Trockij, zwalczałem uciekanie się w walce zarówno z caratem, a cóż dopiero z przedstawicielami państwa robotniczego, do teroru indywidualnego. Ogłosiłem setki artykułów, ostro krytykujących taki terror, i obecnie nie widzę powodu do zmiany poglądów pod tym względem. Trockij zapowiada wydanie w najbliższym czasie broszury, analizującej stosunki, jakie wywołały powstanie grupy Nikołajewa, oraz ujawnienie istotnych celów, dla których usiłowano związać nazwisko Trockiego z nieodpowiedzialnym i zbrodnym czynem.

Sowiety płacą Ameryce długi carskie.

Paryż, 2 II. (PAT) Korespondent agencji Havasa donosi z Waszyngtonu, że sowiecki charge d'affaires w Waszyngtonie Świrski oświadczył przedstawicielom prasy, iż pertraktacje sowiecko-amerykańskie w sprawie uregulowania kwestji długów rosyjskich zostaną wznowione w połowie stycznia.

1909/a/35

